Ч. 208 (12.574). Львів, пятниця 19. вересня 1930. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LI.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 27·50 „
Річно 55·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голандії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 25 сот.

Настрої Варшави.

Варшава, 16. вересня 1930.

Приїхав підписаний до Варшави, щоби нахапатися дещо політичних сплетень, а може й сяк-так бодай авторитетних інформацій про стан і характер виборів, про евент. відгук несподіваного тріюмфу Гітлера за західніми кордонами держави, і накінець може й про пляни й заміри уряду. Але даремні зусилля, бо таких інформацій скромний раб Божий не може надіятись. Чейжеж і у Львові та в кожній найдальшій закутині краю відомо, що не можна нині у Варшаві нічого більше довідатися, як лише сплетні. А всеж, і політичними сплетнями нехтувати не слід, бо вони є гарною відбиткою *настроїв*, а варшавські настрої — відомо — відограють в історії Польщі взагалі, а в останніх часах спеціяльно, — чималу ролю!...

Сьогодні живе ще Варшава сплетнями й настроями, звязаними з недільною крівавою демонстрацією. Багато ті недільні події ситуації не змінили, але настроям надали ще більше яскравої фізіономії: як і раніш так і тепер характеризує їх непевність завтрішнього дня, розсіяність і повна дезорієнтація, але долучився ще один момент, якого давніше не було: загальний поважний неспокій і острах перед якимись болючими та непередбаченими потрясеннями. Відкіль вони прийдуть і які вони будуть — про це саме й курсує десятки сплетень, які — на жаль — здебільша не можуть удостоїтися появи друком. Щож торкається самих недільних випадків, то одно ясно: що вони не принесли користи ні урядові ні „центро-лівові". Нічого дивного: видовище в якому дієві ролі розділені поміж юрбу і поліцію, а театральними утенсиліями є револьвери й шаблюки і „деусом екс махіна" — бомба, таке видовище не викликує приємних вражінь і рефлексій. Але недільні випадки й викликані ними варшавські настрої доказали, що 1) вправді „центро-лів" не має у Варшаві ніякої поважної сили, яка могла би протиставитися силі нинішньої влади, але, що 2) досить у Польщі двох трупів на вулиці і кількох ранених, щоби загальна опінія була до глибини потрясена.

Цинізмом, крівавим божевіллям і т. п. красномовними епітетами називає пепесівська й ендецька преса щирого п. Мацкевіча із виленського „Слова", який — як завжди — отверто й без обиняків признав потребу й корисність крівавих уличних демонстрацій, бо такі демонстрації — мовляв — всетаки приспішать процес кристалізації внутр.-політичної ситуації. Але це обурення оборонців польської демократії видається роблене й фальшиве: бо чейже досіль ми завжди чували погрози „гнівом робітничих мас", погрози виведення на вулиці народу, який змете тиранів. Віде правди діти — чейже сама організація і резолюції краківського конгресу не залишали сумніву, що лідери центро-ліву рахують на активність мас. І ось, перший прояв цієї активности висловився у — двох трупах, кількох ранених і шаленій паніці спантеличеної і безголовної юрби!

Варшавські настрої свідчать про велику слабість опозиції. Ніякої бадьорости, ні сліду боєвого духа, ніякої самопевности чи бундючної віри. Правда, є розплинчата віра, що уряд остаточно програє, але хто запевнить цю побіду, які конкретні сили й якими конкретними засобами — це залишається у сфері напушеної фразеольоґії („гнів народу", „маси" і т. д.) або — сплетень. Зааранжував „центро-лів" масові віча з демонстративними походами і т. д. Влада заборонила й обмежилися аранжери до багато скромніших зборів — без походів і демонстрацій. І недільної крівавої демонстрації самі аранжери безумовно не бажали собі та шибко кивали вічевиків у варшавській „Швайцарській Долині" розійтися спокійно по домах. Демонстрація відбулася, упали стріли, вибухла бомба. І провідники злякалися та принишкли, а Варшава болючо сколихнулась. Аж ось — знову несподівано — тут і там по фабриках вибухли спонтанічні страйки. Провідники знову збентежились. Хотіли би записати ці страйки на свій рахунок, — на рахунок сили „центро-ліву", — але самі не знають: хто стоїть за цими страйками, яка їх сила, які можливі наслідки. І замісць кристалізації положення — ще глибший хаос і дезорієнтація.

По другому боці теж саме настрої не багато відрадніші. Тільки там здається, ролі трохи змінені. Бо коли в опозиції передовсім брак зовсім проводу, а маси уявляють собою невідому величину, то володіючий табор має сильний і певний себе уряд, але його приклонники й однодумці у громадянстві — найбільше з усіх здезорієнтовані та спантеличені! Лідери лівиці самі не знають, що діяти. У санаційному таборі плян ділання знає може — одна людина, — тай найбільше кілька одиниць зпоміж міністрів — та й годі. І тому оба табори дають чудове поле для буйного розросту сплетень і для гірше ніж мінорних настроїв.

Якіж настрої щодо виборів? Так само — ніякі, — так само мінорні і спантеличені. Декрет є т. зв. „новелізацією" закону про кари за виборчі зловживання відкрив відразу ясно зарисовані перспективи на характер будучих виборів. Почулися зразу голоси: буде 223 членів ББ, — акуратно на 1 голос „більшости" сойму! Але цим голосам відповідають інші: гаразд, буде санаційна більшість сойму, буде той сойм ухвалювати всі урядові законопроекти, зміни конституції і т. д. і т. д., і щож далі?! І не вірять варшавські настрої ні в упадок цієї влади ні в її остаточну побіду. Настрої погані, сірі й сумні, як осіння мряка, що сповила Варшаву.

І. Кедрин.

Будьмо послідовні.

Можна говорити про високі речі, не знати що, можна бути „міцним" патріотом — на словах, можна кидати громи на відносини та їх спричинників, можна голосно опівати, що ми „з козацького роду", можна йти в маніфестаційному поході — але все те не має ніякого значіння без виявів діла. А діло дається висловити цифрами. Цифри найкращий покажчик. Вони покажуть чи енерґія часом не розвівається в етері, чи вона доцільно використовується, чи не вартоб її спрямувати в інший кращий бік.

Від самих початків українського відродження наш нарід ставить шкільну справу в углі своїх життєвих справ. Від десятків років стояла і стоїть шкільна справа в осередку нашої національної політики. Вже 49 років освідомлює „Рідна Школа" українську масу, що найважнішим чинником умової, а в ширшому розумінні й загальної культури — це школа і то така, що побудована на рідній традиції, що узгляднює всі національно-суспільні справи народу, словом *рідна школа.* Це початок, підстава всього, що маємо та хочемо мати. Супроти великанського вкладу праці в те освідомлення наслідки її повинніб бути далеко кращі ніж є. Бож це справа жива для кожної сучасности.

Відомо, що в теперішніх політичних умовах можна добувати *рідну школу* тільки власними заходами й власними засобами. Хтож має доставити ті засоби? А вжеж ми всі і кожний з нас, в кого бодай іскорка почуття, хто він. Якже ганебно свідчать про нас цифри.

На великанський бюджет „Рідної Школи" 2 і пів міліона золотих, з того в самій централі на пів міліона приходить з усіх земель під Польщею в липні ц. р. 5.979 зол. 35 сот., а в серпні 5.824 зол. 96 сот. Звідкиж взяти решту? Міг би дехто порадити — звинути кілька шкіл. Але чи той, що давав би таку раду, ходив би в зимі без одягу? А чейже „Рідна Школа" це більше пекуча справа для нації, як одяг хочби й на холодну пору. Зрештою, чому така непослідовність: у червні ц. р. було 10.878 зол. а в травні 14.743 зол. Господарське положення остало чейже те саме. Коли вже сільські продукти подешевіли і селянин не має готового гроша (на стільки має — примітка скл.), то його життєві видатки нижчі. Тому інтеліґентні ремісничі та робітничі фахи повинні дещо рушитися, бо риска непостійности свідчить хіба про примітивність нашого народу. Одначе потрібної послідовности не видно: повіт Любачів — дав (в зол.) у липні 5, Скалат 9, а Радехів нічого! У серпні дав (повіт) Городок 5, Радехів 7, і Перемишль 7, отже менше ніж Білосток (10), Радом (14), Каліш (25), Варшава (27), чи Ґрудзьондз (30). Цим зовсім не хочемо сказати, щоби 14.75 зол. зі Сколього в серпні, 11 зол. з Товмача в серпні чи хоча би і 25 у липні, з Ярослава 18.80 у липні, чи навіть 36.75 зі Зборова в серпні, або 47 з Теребовлі було багато. Це все просто ніщо у порівнанні з Равою (удержує захоронку, яка дала 156.54 і 162.59, з Бродами (203.45 і 166), Заліщиками 206.07. Очевидно, що й це не дасться порівняти з Калушем (у липні 1.077.16, в серпні 331.40).

Окреме побажання можна звернути до самого Львова. Вправді Львів дає все найбільше (в липні 1.439.78, в серпні 2.464.27), але це не стоїть у ніякому відношенні до чисельности українців у тому місті. Треба мати на оці, що у Львові удержує „Рідна Школа" 26 виховних одиниць, а це коштує по 36.000 зол. місячно. Не можна собі уявити сьогоднішнього Львова без шкіл і виховних заведень „Рідної Школи".

Теперішній час вимагає від нас особливої послідовности та рівноваги в допомозі для найважніших установ.

Лев Ясінчук.

Новий декрет Президента.

Цілковита зміна закону про чистоту виборів.

„Дзеннік Устав" з 16. ц. м. приніс новий декрет През. Рчп. про кари для береження свободи виборів. Цей декрет зносить обовязуючу силу соймового закону з 12. лютого 1930 про береження свободи виборів перед зловживаннями державних урядовців.

Новий декрет, що має 16 статтей, увійшов в життя з днем оголошення. Нема в ньому згадки про держ. урядовців. Там, де соймовий закон мав текст: „Урядовець, котрий допустився"... є тепер текст: „Хто допустився"... Отже декрет поширює поняття кари за виборчі зловживання на всіх тих, хто безправно впливає на вислід голосування до сойму і сенату.

Декрет розтягає обовязуючу силу м. ін. на тих, що віддають голос, неуправнені до того, а також на тих, що впливають на голосування в умовлений спосіб, або домагаються маєткових користей для себе чи інших осіб за те, що вплинуть на спосіб голосування чи виборчої абстиненції.

Вкінці 11. стаття декрету устійнює передавнення виборчих проступків по трьох роках, підчас коли соймовий закон передбачував передавнення кари щойно по 10 роках.

З польської преси.

Нове відкриття краківського „Курєрка“ і ще одна відозва.

Досі читали ми нераз у польській пресі, що у Сх. Галичині є більше як міліон поляків, які говорять українською мовою, але їх національність є польська тому, що вони є римо католиками.

Тепер краківський „Курєрок“ відкрив ще одну породу поляків, а саме, він пише, що Польща живе під гіпнозою українізму і тому поляки думають, що: „кожний русин є українцем, що кожний греко-католик є русином. Одно і друге твердження є неправдиве. Серед руського населення тільки частина вважає себе українцями, а серед греко-католиків є кілька сот тисяч поляків. Було їх більше, в роках девятьдесятих були цілі міліони греко-католиків поляків, або поляків врущених. Нині на кресах є вже тільки 400.000 поляків греко-католиків. (!) Польська суспільність не дбає про тих поляків, наражених на рутенізацію, так як давно не дбала про будову костелів, наслідком чого великі маси поляків молились і хрестили дітей у церквах“.

І ось, щоби ратувати тих 400.000 греко-католицьких поляків від „рутенізації“, „Товажиство Оборони Зем Всходніх“ публікує в „Курєрку“ таку відозву:

„У хвилині, коли озвіріла гайдамаччина наїхає на польськість та її буття на нашій, корінно польській землі, ми мусимо спокійно і розважно приступити до унешкідливлення ворожих нам елементів. Польська суспільність організується в „Товариство Оборони Зем Всходніх“ для оборони польськости на кресах і зміцнення її шляхом великої осадничої акції, усвідомляючи собі досконало, що Ви, поляки греко-католицького обряду дивитесь із неспокоєм на розвиток гайдамаччини, яка нераз зуміла опутати і переробити на запеклих ворогів Польщі ваші діти на те, щоби потім штовхнути їх на різнико саботажу і знищити їхню будуччину.

„Товариство Оборони Зем Всходніх“ стверджує, що через австрійську політику винародовлення і заборону Австрії молитись у церквах по польськи, а що більше, через брак організації, Ваші ряди зменшились до несповна 400.000 душ і зменшуватисьмуть далі, якщо ви не здобудетесь на обєднання, в якому ми хочемо Вам помогти.

Наша поміч в першій мірі виявиться у піддержці акції, що має на меті не допустити до винародовлення Вас, а особливо молоді, яку гайдамаки в школах опановують.

Ця акція мусить якнайскорше перевести такі постуляти слушности і справедливости: 1) заведення науки релігії в польській мові для поляків греко-католицького обряду у всіх школах і гімназіях, як це вже сталось у гімназії ім. Степана Баторого у Львові; 2) згідно з останнім переписом населення, що виказує у Львові із загального числа греко-католиків 30 проц. греко-католицьких поляків і згідно з домаганням делеґації, висланої до митропол. Шептицького, ми доложемо усіх старань, щоби греко-католицьким полякам у Львові приділено до виключного вжитку 30 проц. всіх львівських церков для відправлювання богослуження і казання по польськи, а передовсім ті церкви, де ще недавно гомоніли польські богослуження і казання та співи, а яке то право Вам безвастережно належиться; 3) греко-катол. духовні семинарії, в яких австрійський уряд насильно усунув польську мову і польський дух, а які тепер виховують самих українських священиків, повинні бути розділені на дві окремі частини, польську і руську, щоби спинити діло винародовлення поляків греко-католиків і щоби семинарії приготовляли теж священиків поляків для польських греко-католиків.

Ми апелюємо до Вас, греко-католики поляки: зближіться до нас, перестаньте бути безсильними глядачами гайдамацької акції, що деправує ваші діти. Запрошуємо Вас зєднатись з нами для оборони польського стану посідання на східних землях, а віднскаєте силу, урятуєте себе та Ваші діти від національної заглади. *„Товарииство Оборони Зем Всходніх“, Краків, вул. Довга 5.*“

Як бачимо, цей один із безчисленних проєктів пацифікації „кресів“ був би навіть ґеніяльний, якби не був такий безмежно наівний, крайне цинічний і просто дурний.

Гоцкі-кльоцкі.

Під таким заголовком „Львовскі Курєр Поранни“ пише:

„Маємо „Тидзєнь двєцка“. Гарно. Афіші, відчити, складки і пропаґанда, а на Сх. Торгах у павільоні мистецтва окремий відділ, експонати, рисунки, таблиці, фотографії — гиґієна дитини. Гарно.

Але в тім відділі не знати пощо є також окреме стіло „Українського (аякже!) Товариства Гигієнічного“. Самі образи, що представляють „молойців“ і „молодиці“ в національних шапках, вишиваних сорочках і кацабайках, які миються 3 рази денно (?!), уживають (не смійтесь приятелю) щіточок до зубів... Є своєрідні образки, що представляють сизифові спроби відвошивлювання малих гайдамаків і т. д.

Написів багато, а всі в руській мові. Ані одного слова по польськи, ані одної букви латинською азбукою.

Через цей павільон пересунулись десятки тисяч людей не лише з Польщі. Що собі такий румун, чех чи німець і францув подумав, бачучи на польських торгах такий куріоз? Треба було бачити іронічні усміхи ґрупи товстих швабів. Чи в їхнім краю така річ булаб можлива?

Написи в мові Шевченка, Ґонти чи Пісецького можуть бути поміщені десь там, а не на Сх. Торгах, де перед роком вибухали бомби, підкинені злочинною рукою гайдамацьких посіпак, є прямо визовом і провокацією, що більше, — зневагою.

Щож, — коли деякі з наших вже привикли до цього“.

Новий райхстаг.

При виборах до райхстагу в дні 14. ц. м. віддано по офіціяльним даним важних голосів 34,941.080 і вибрано 575 послів. При попередніх виборах в Німеччині віддано 30.738.762 важних голосів і вибрано 490 послів. Отже число голосуючих зросло в порівнянні з виборами в 1928 році на 4,202.318, а число мандатів на 85.

З поодиноких партій здобули: соціялдемократи 8,572.016 гол. (в 1928 р. 9,150.533), національні соціялісти 6,401.210 (809.939), комуністи 4,587.708 (3.262.876), католицький центр 4,128.929 (3,710.747), нім.-національна народня партія 2,458.497 (4.380.196), нім народня партія (пок. Штреземана) 1,657.757 (2,678.538), господарська партія 1,379.359 (1,395.650), нім. державна партія (демократи) 1,322.608 (1.478.469), „нім. сільське населення“ (давніше: христ.-нац сел. партія) 1,104.000 (581.519), баварська народня партія 1,058.556 (945.306), „христ.-соц народня служба“ 867.377, нім. селянська партія 339.072, консервативна нар. партія 313.000, партія народнього права 272.000, хлопський союз („Ляндбунд“) 193.899, нім. гановерці 144.000, всі інші лісти 141.092.

Мандатами поділилися поодинокі партії так: соціялдемократи 143 (передше 151), національні соціялісти 107 (12), комуністи 76 (55), центр 68 (60), нім.-нац. нар. партія 41 (36), нім. нар. партія 29 (45), господарська партія 23 (23), нім. державна партія 20 (25), „нім. сільське населення“ 18 (23), бав. нар. партія 19 (17), „христ. соц. нар. служба“ 14 (9), нім. сел. партія 6 (8), консервативна нар партія 5 (19), партія нар. права — не здобула нічого, бо ні в одній виб. окрузі не осягнула потрібної до мандату скількости голосів, хлопський союз 3 (2), нім. гановерці 3 (4).

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 19. ВЕРЕСНЯ 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ. 11)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

Так, це була Анна, стара Анна, колишня служниця Ейсетів, а тепер власниця шинючку, покровителька ремісничої братії, жінка добродія Жана Пейроля, череваня, що хропів за прилавком... Ах! яка вона щаслива, що побачила пана Данила! Як вона його обіймає! як тисне! як сопе!

Підчас цих ніжностей добродій за прилавком прокидається. Спочатку він здивований, чому його жінка так тепло приймає цього незнайомого молодця. Але коли він довідується, що той незнайомий це у власній особі пан Данило Ейсет, Жан Пейроль червоніє з утіхи і заходиться біля свого почесного гостя.

— Чи ви вже полуденкували, пане Даниле?

— Правду сказати — ні, пане Пейроль і саме тому я зайшов до цього ресторану.

Боженьку! Пан Данило ще нічого не їв!... Анна біжить до кухні, Пейроль до льоху, незбинкого льоху, як кажуть місцеві куми.

Одним махом застелюють стіл обрусом і Маціцький мусить сідати та урядувати... Праворуч Анна ріже йому окраєць до свіжих, запашних яєць, ліворуч пан Пейроль наливає йому вина „Шато-Неф-де Пап“, якби хто розсипав на дно склянки жменю рубінів...

Маціцький страшенне задоволений: пе як швець, їсть як різник, а заки піднесе шматок мяса до губи має час оповісти про те, що став студентом і що починає чесно заробляти на себе. Варт почути, яким тоном каже він: „чесно заробляти на себе“. Стара Анна аж плямкає з подиву.

Жан Пейроль трохи менше захоплений. Він уважає зовсім природним, що пан Данило заробляє на себе, коли вже може заробляти. Коли він був у цьому віці, то вже від чотирьох чи пяти літ пішов у світ і родичі не давали на нього ні шага...

Ясно, що поважний ґазда ховає ці міркування для себе. Якже-ж може рівняти себе Жан Пейроль з Данилом Ейсетом!... Анна не стерпіла би цього.

А тимчасом Маціцький увійшов у свою ролю. Він оповідає, пе, їсть, запалюється, очі йому блищать, лицівки палають. „Гей! ґаздо Пейроль! нехай принесуть чарки! Маціцький хоче внести тост...“ Жан Пейроль приносить чарки і всі пють на здоровля: спершу пані Ейсет, потім пана Ейсет, відтак Жака, пана Данила, старої Анни, її мужа, за успіх університетських студій і ще кого і за що?...

Дві години минають за бенкетом і розмовою. Гуторять про минуле вкрите жалобою і майбутнє закрите рожевим серпанком. Згадують фабрику, Ліон, Ліхтарну вулицю і дорогої памяти, нещасливого священика....

Нараз Маціцький встає; він мусить уже йти.

— Вже? — питає сумно Анна.

Маціцький виправдується; він мусить бачитися з кимсь у місті, заки віїде, має дуже важні відвідини... Яка шкода! так добре було тут сидіти!... Стільки ще треба було сказати собі взаїмно!... Та нічого не вдієш: якщо пан Данило має якусь дустріч у місті, його приятелі „Під бурлакою“ не будуть його довше задержувати...

— Щасливої дороги, пане Даниле! Нехай Бог вам помагає, дорогий паничу!

І Пейроль з жінкою проводять його з благословенствами аж на вулицю.

А чи знаєте, хто це такий у місті, кого Маціцький мусить бачити перед відїздом?

Це фабрика, та сама, яку він так любив і за якою так плакав!... Її сад, варштати, великі плятани, всі други його молодечих літ, всі його радощі від дня його уродин... Не дивуйтесь: людське серце має свої слабощі; воно кохає, що може: ліс, каміння, а навіть фабрику... Зрештою історія дає найкращий доказ, коли каже, що Робінзон, вернувшись до Англії, таки проїхав не знати скільки тисяч миль морем, щоби ще раз побачити свій самотний острів.

Тому й нічого дивного, що Маціцький, щоби побачити свій острів перейшов кілька кроків.

Великі плятани з заквітчаними головами перші доглянули понад дахи свого старого приятеля, що біжить навскоки. Вони кивають до нього з віддалі, нахиляються до себе, якби казали: „Глянь! Данилко Ейсет вернувся!“

А він квапиться... та коли підбіг до фабрики, зупинився як вкопаний.

Великі сірі мури без одної рожі, без одного гранатного дерева. Нема вікон, а якісь рештки, — замість робітень — каплиця з великим червоним камінним хрестом...

Лишенько! фабрика перемінилася в кармелітанський манастир, куди не має права вступу людська нога...

(Продовження буде.)

На економічні теми.

Криза і ціни.

1) „Міжнародня" кріза.

Від року погіршується господарське життя в усіх майже культурних краях. Слово „кріза" не щезає зі сторінок часописів, чуємо його безнастанно і то ще й з додатком „міжнародня". На останнє слово кладуть ще особливий натиск, або — іншими словами — хочуть сказати, що вина за крізу паде не на кого іншого, а тільки на ті містичні міжнародні відносини. Поминувши те, що такі крізи мають бути нібито виключно характеристичною признакою капіталістичного устрою, то й теперішний „пляновий" лад на сході знає їх добре. Полишаючи далі на боці й те, чи взагалі люди коли позбудуться кріз, як довго консументові і продуцентові лишиться свободу ділання, як довго населення буде побільшуватися, як довго вислід жнив буде залежний не від людини, ми всеж бачимо, що додаток „міжнародня" став важнішим, як сама кріза. Ним заслонюються всі відповідальні чинники, хоч ця „міжнародня" кріза не звільняє нікого від відповідальности за „народні" чи краєві дурниці, які зробили, роблять і робитимуть менші і більші капітани державних кораблів у господарській політиці. Тому, коли конюнктура в поодиноких краях виказує великі анальогії, то вже похибки в господарській політиці є вірними копіями і тому на прикметник „міжнародній" заслугує в першу чергу — баламутство, головно в політиці цін. Коли ще донедавна підтримувано міліонами рівень цін, то сьогодні вже обертають кота хвостом, бо бачать, що ні мита, ні конференції, ані конґреси не в силі вдержати цього процесу, який як наслідки війни мусить відбутися. Невдачею скінчилася вальоризація кави в Бразилії, заломилася акція амер. фармерського уряду, про інших і не згадувати. Коли-ж не вдається стабілізація цін при допомозі міліярдів долярів, то що говорити про опанування ринку при допомозі десяток міліонів золотих?

2) Стабілізація цін.

Чи стабілізація рівня цін є стабілізацією конюнктури? Не конче! З хвилею, коли збільшиться продукція через зменшення самовитрат, то може наступити знижка цін, а конюнктура піти в гору, бо збільшені зиски підприємств ведуть до нових інвестицій. Так само можуть ціни — спричинені технічним поступом — остатися на однаковій валюті, але тоді є конечне піднесення заробітньої плати, тобто купноздатности широких верств. У Злучених Державах знизилися ціни в р. 1925—27, але конюнктура не погіршилася. Індекс цін знизився тоді з 151,1 на 139,3. Це було причиною, що федеральний банк у Ню Йорку знизив дисконт з 4 відсотків на 3½ (серпень 1927 р.), щоби стабілізувати ціни і здержати зростаючу вартість золота. Це було стимулом для амер. господарства, яке пішло по гладкій дорозі високої конюнктури, але і дало початок біржевій спекуляції, яка скінчилася памятним „чорним" четвергом (24. жовтня 1929), — катастрофою, яка не мало причинилася до загострення теперішньої депресії.

З повищого бачимо, що в Злучених Державах причиною крізи не могло бути золото. Зменшеній продукції золота приписують одні рішаючий вплив на крізу, коли інші економісти видять причину крізи по стороні товарів, а в доказі вказують на те, що конюнктура від 1893 р. до війни ішла в гору при акомпаніяменті щораз більшого браку золота. А що капіталістичне господарське життя дає одним і другим докази на свої твердження, то обєктивне вирішення цієї справи є тепер майже неможливе, бо життя є таке складне, що десятки чинників грають ролю, в якій тяжко зміряти їх взаїмне ділання на себе, а ділання численних чинників можна буде ясно бачити аж по закінченні цілого конюнктурного циклю.

3) Золото і його запотребування.

В Америці нема недостачі золота. Знаємо, що Злучені Держави і Франція загорнули до себе львину часть золота, лишаючи іншим краям тільки малий пай. Про вагу цього паю, а радше про його вистарчаємість нема однозгідних думок, як це пізніше побачимо. В 1926 р. закомунікувала Індійська Комісія, що в Полудневій Африці, головнім центрі продукції золота, треба рахувати на щораз меншу продукцію. Зауважено, що продукція золота остається щораз дальше позаду за продукцією товарів, що в модернім господарстві все більшає. А коли скількість гроша не росте в однаковій мірі як скількість товарів на ринку, то ціни товарів мусять падати, тобто — наступає дефляція, подорожіння гроша. Щоби цьому запобігти, мусять нотні банки пристосовувати обіг грошей до зростаючої продукції, тобто дорогою кредитів нормувати рівень.

Нотні банки звязані у своїй кредитовій політиці, бо мусять заховати відповідне покриття банкнотів в золоті, чи — іншими словами — вони настільки свобідні в політиці уділювання кредитів, наскільки мають надвишку золота понад потрібне мінімум. Але якраз про цю надвишку ріжно думають, а циферно її не можна ще означити. Великі обороти відбуваються за границею безготівково, а скількість оборотів є незнана. Тому то усі признають вплив зменшеної продукції золота і його непропорціональне розміщення на крізу, але як великий цей вплив, яка вага цієї зміни в структурі (і тому не устане навіть з кінцем кріза депресії), про це думають ріжно.

Д-р Юрко Степюк.

Виборчого бльоку непольських народів не буде.

З добре поінформованих джерел довідуємося, що минулого четверга (11. вересня) відбулося у Варшаві засідання представників цих непольських народів, що входили до виборчого бльоку у 1928 р. На засіданні виявилось, що при теперішніх виборах цей бльок нереальний наслідком неохоти славянських народів бльокуватись з жидами. Таким чином ідея виборчого бльоку непольських народів цим разом фактично погребана, хоч розмови на теми бльоку формально ще не покінчені.

У світлі цих інформацій зрозумілою стане подана вчора польською пресою вістка про те, що б. посол Грінбавм, репрезентант сіоністів, що входили до виборч. бльоку непольських народів у 1928 р., відбув передвиборчу конференцію з б. премієром і теперішним провідником Б. Б. Славеком та з начальником політичного і т. зв. національного департаменту при М-ві внутрішних справ Сухенеком-Сухецьким.

Після розстрілу словінців.

Словінське населення північної Італії, обурене розстрілом 4 молодих словінців, улаштувало цікаву жалобу: цілі тисячі осіб покидало села, ішло до лісів і там у мовчанці та пості проводило цілу добу, роздумуючи про долю свого народу. Фашистівський уряд арештував майже 1000 словінців, між ними членів родини розстріляних. До словінських околиць прислано великі відділи міліції. У Триесті пробувано улаштувати демонстрацію, але до цього не допущено. Фашистівська преса в Триесті пише про ті демонстрації: „Маємо ще досить куль, щоби здавити заворушення, а щадити нікого не будемо".

Раніше хліб, потім пятилітка.

Радянська преса пише, що виступи робітництва проти радвлади прибирають масовий характер. У Вознесенську на Україні робітники грозять страйком, домагаючись вищої платні. „Комуніст" пише, що в Донецькому басейні серед робітництва ширяться впливи правої опозиції і тому там переведено вже третю цього року чистку професійних організацій. Робітники виступають проти влади під кличем: „Раніше дайте хліба, а потім виконуйте політичний плян!"

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 19. ВЕРЕСНЯ 1930.

Е. ОНАЦЬКИЙ.

Верґілій --- маґ і пророк.

(У 2000-ті роковини смерти).

Зародок і розквіт леґенди. — Символічне прізвище. — Чари. — Покараний поет і красуня.— IV-а Екльоґа і її тайна.

15. жовтня цього року, коли вздовж маленької річки Мінції пічнуть жовкнути виноградники, а тополі і вязи губити по вітру своє листя, Італія, а з нею і весь культурний світ, — святкуватиме ювилей двохтисячних роковин Віргілія і згадуватиме імя Магії Поллі, жінки заможнього хлібороба, що мав коло Мінції маленьке поле. Вийшла вона в поле у господарських справах, а до хати не мала вже сили вертати, бо вродила маленьку дитину десь у борозні.

А на тім місці, звичаєм місцевим, посадили люди галузку тополі. І галузка та почала так швидко рости, що в скорому часі випередила всі інші тополі і стала в очах населення святою та чудодійною: вагітні жінки приходили до неї зі своїми молитвами.

Так пізніші біографи, щоби підкреслити вищість Віргілія над іншими поетами, скористали з його власної першої еклього́и, де він оспівував велич Риму: „Місто це підносило свою голову вище всіх інших, як кипарис над кущами...", і створили одну з перших леґенд.

Але до особливого розцвіту дійшли леґенди про Віргілія у середні віки. Не було письменника, якого тоді стільки читали би, як Віргілія, представника латинського Риму, який став осередком релігійного, політичного й культурного життя Европи. Разом з культом Риму ріс природно і культ творця „Енеїди", де оспівуване було божеське походження Вічного Міста.

Для Данта Віргілій це „море розуму", „мнивий мудрець, який усе пізнав", а Енеїда — ціла мудрість світа, схована під серпанком алегорії. І Дантову думку поділяло все Середневіччя: над „Енеїдою" ворожили, як над Біблією, — розкривали книгу навмання і з першої фрази, на яку падав зір, відгадували майбутнє.

Саме імя Віргілія — Віргілій Мароне — давало привід дивитися, на давнього латинського поета, як на мага, бо в той час, як „Мароне" в перекладі з італійської мови означає, — в згідности з Дантовими означеннями Віргілієвої мудрости, — „велике море", то з другого боку перше імя — Віргілій — виводили від „верга" — паличка, різка, без якої не обходиться ні одна маґічна операція. Апулей, другий латинський автор, якого вважали великим авторитетом у маґії, зазначав, що Віргілій в своїй VIII-ій Екльозі виявляє неабияке знання маґічних практик. Бартольомео Каррачольо в своїй „Хроніці міста Неаполя" згадує про гору Барбару, де в печері Віргілій знайшов книгу давнішого ворожбита Хиронта...

Енекель оповідає, що Віргілій навчився маґії, визволивши 12 чортів, замкнутих у пляшці. Ці чорти знаходилися потім завжди на службі у Віргілія. Нпр. Ронамонт Аліпрандо буде згодом оповідати, як поет, опинившись з одним своїм приятелем у гостях у бідних людей, які не мали чим їх почастувати, — примусив темного духа принести їм страв зі стола імператора Августа. Приятель чимало дивувався, як невідомо куди страви зникають.

Як маг, Віргілій має два ріжні поля своєї діяльности — Неаполь і Рим. Ґервазіо ді Тільбюри, який був у Неаполі в 1190 р. оповідає в своїх „Остія Імперіялія" про чудеса Віргілія в Неаполі: на одній горі коло Неаполя він засадив сад з чудодійними рослинами і особливо з травою „Лючія", що повертала зір сліпим вівцям. Зробив крицеву статую з руркою в роті, яка відгоняла від Неаполю дим і попіл з Везувія. Зробив крицеву муху, яка відгоняла від Неаполю всіх мух. Зробив двері Фенеї, за якими замкнув усі змії, що тоді були дуже чисельні в неаполітанських околицях. Зробив також справжній холодильник, в котрому мясо могло переховуватися свіже цілих шість тижнів. У Неаполі було завжди багато риби, завдяки маленькій рибці, яку вибив Віргілій на каменю, що так і називався: „Камінь риби". З огляду на те, що всі джерела коло Неаполю аж кишіли від пявок, Віргілій знищив їх, пустивши в колодязь золоту пявку. Проте, хтось її виловив і пявки знову почали водитися.

У Римі Віргілій вибудував велику палату зі статуями ріжних римських провінцій і з дзвіночком у руці кожної: коли якій з провінцій загрожувало лихо, дзвіночок починав дзвонити і римське військо могло вчасно зарадити нещастю. Оповідали також про маґічне дзеркало в Віргілієвій башті, що виявляло всі небезпеки, які загрожували Римові. Віргілій зробив також чотири статуї ріжних пір року: кожного разу, як одна пора року кінчалася, а друга починалася, відповідна статуя перекидала другій металеву кулю і так римляни пізнавали, коли треба було святкувати Весну, а коли Осінь чи Літо. Оповідали також про мідяного їздця, що тримав у руці велику важницю: з одного боку клали крам, а з другого боку гроші, аж поки вони не дорівнювали ціні краму.

В одній „Історії Пізанців" XV в. оповідається про два стовпи, роботи Віргілія, що на їх маківці зявлялися образи тих, які крали чи як інакше піддурювали людей. У церкві „Св. Марії Ін Космедін" ще досі показують величезне камяне коло, зроблене на зразок людського обличчя з відкритими устами; воно імовірно походить з давніх римських терм і служило для стоку води. В середні віки його приписували Віргілієві і називали „Уста правди", — назва, що ще й досі зберіглася для цілої площі, де стоїть названа церква. Хто приносив присягу, вкладав руку в ті уста, і — а якщо присяга була неправдива — то уста замикалися, здримуючи руку.

Оповідали також, що Віргілій зробив статую і повісив її в повітрі над містом, так, що вона могла бачити все життя в місті, і — головне — всі жінки, глянувши на неї, губили всякі незаконні бажання. Це вкінці не було жінкам до смаку, і вони, ввійшовши в спілку з жінкою самого Віргілія, знищили ту статую.

(Докінчення буде.)

Українці в однім виборчім бльоку.

„Хвиля“ повідомляє, що українські соціялісти у листі до Бунду пояснюють, чому не можуть приступити до пропонованого бльоку соціялістів нац. меншин. Українські соціялісти, радикали й УНДО та Сельроб-правиця створять у сх. воєвідствах і Сх. Галичині загальний виборчий бльок на противагу заповідженому на цьому терені одностайному фронтові польських партій.

Ліґа Націй.

Ірляндія, Ґватемаля та Норвеґія в Лізі Націй.

Дня 17. вересня на засіданні Ліґи Націй прийняли резолюцію, яка передбачує створення спец. комісії для розгляду Бріянового проєкту. До неї, колиб цього було треба, запросять і держави, що не є членами Ліґи та всіх позаевропейських членів. Опісля відбулися доповняючі вибори до Ради, з якої тепер виступила Фінляндія, Канада та Куба. На місце Канади вибрали Ірляндію, на місце Куби Ґватемалю, на місце Фінляндії Норвеґію.

Промови Курціюса та Бріяна.

На банкеті Міжн. т-ва журналістів, акредитованих при Лізі Націй мін. Курціюс говорив м. ін. про мирові стремління Німеччини та про бажання співпрацювати на міжнар. терені в Женеві. Він зробив натяк на вулий (який прикрашував меню обіду) з якого вилітали бджоли, що зображували присутніх на банкеті, та сказав, що він і мін. Залеський мають у Женеві важніше завдання, ніж подавати собі дипл. ноти, як це намалював маляр. Курціюс без уваги на ріжниці в поглядах і занятому становищі, бажав шукати в Женеві зближення та порозуміння. Мін. Гендерсон підкреслив співпрацю Англії та Франції та сказав, що Франція може рахувати на поміч на випадок політ. труднощів. Третій промовляв Бріян. Він сказав, що 4 роки тому почав працю для зближення з Німеччиною, помало здобував довіря Штреземана і це довіря було взаїмне. Далі працюватиме для мира, хоч би його мали повалити. Ніколи не жадав би від товаришів, щоби вирікалися справжніх інтересів своїх країн. Кожен міністр закорд. справ приходить до Женеви з уповажнення своєї країни та готовий боронити її права, та всі ті патр. почування, злучені в одно, повинні закріпити мир, а не поглибити непорозуміння.

Пожежі.

„Сл. П.“ повідомляє, що Мар. Цебулева, жінка зал. сторожа, яка пасла худобу біля Городища (пов. Бібрка) завважала, що зі стирти сіна добувається дим. Стирта, вартости 5.000 зол., є власністю Конст. Вороняцького, власника фільварку в Отиніцях. Цебулева добігла до стирти і там побачила фляшку та полумячко, що добувалоси зі стирти. Вона вогонь загасила. Поліцай найшов біля фляшки вату, замочену в якімсь запальнім плині та рурку скручену з паперу із шк. зшитка. В рурці була вата. Найшов теж рурку з тектури, троки надпалену. Шкоди не було ніякої. — В Гаях (біля Винник) згоріла стирта вівса вартости 300 зол., вл. кольоніста Гумінського. На місці найшли три фляшчинки з легко запальним плином. — У Тутурковичах (пов. Сокаль) згоріла стодола із 120 копами збіжа та 40 фірами сіна, вл. фільварку Рильського, заг. вартости 8.000 зол. — У Курівцях (пов. Тернопіль) згоріли до тла три стирти на фільварку Юристовського). Шкоди є на 16.750 зол., а була в цілости обезпечена. — В Ценеві (пов. Бережани) згоріла стодола зі збіжем, рільничі машини, богато дробу, заг. вартости 20.000 зол. на шкоду кольоністів Вітека та його сина Йосифа. Шкода була обезпечена на 7.400 зол. — У Підгайцях згоріла стайня та стодола зі збіжем, вл. залізничника Людв. Возьного. Шкоди є на 4.500 зол., а була обезпечена на 1300 зол. — „Сл. Польске“ повідомляє, нібито вже втрете за один тиждень якісь люди старалися підпалити стирту на фільварку Зайдманової в Костельниках (пов. Бучач). Вони скористали з того, що поліцай, який пильнував стирти, відійшов на хвильку, та підложили вутілля. Як побачили, що поліцай біжить до стирти втекли. Поліцай згасив вогонь. У Бичківцях (пов. Чортків), як твердить вище згаданий часопис, якісь невідомі люди підложили вогонь під госп. будинки поляка Марцінова. Вітер переніс іскри на будинки Мих. Яцини, а потім і на будинки українця Гр. Козелка. Всі три погоріли.

Ограблення касієра.

У вівторок веч. трьох невідомих людей в брамі дому при вул. Красіцьких 14. ограбило касієра Остнера. Забрали йому 30 тис. зол. і відїхали автом.

Виборчі пляни і гасла бебістів.

Агенція „Пресс“ подає такі відомости із кругів Б. Б. про виборчу акцію проурядового табору: „Б. Б. іде до виборчої боротьби у дотеперішній організаційній формі, обєднуючи значну кількість політичних та господарських інституцій та одиниці, що співпрацюють із Б. Б. На терені Польщі Б. Б. має численні повітові ради і громади в своїх руках і тому є найбільшою політичною організацією в Польщі. У цілій польській республиці нема ні одного повіту, деб не було організації Б. Б., а кожний член цієї організації виконує якусь функцію та братиме участь у передвиборчій кампанії. Б. Б. не має організації, що обєднувалаб маси народу, а тільки гуртує еліту діячів, що працюють для ідеї бльоку. Консерватисти далі співпрацюватимуть із Б. Б. У найближчому часі буде опубліковане, які групи ідуть до виборів спільно із Б. Б. В найближчому часі Б. Б. також спрецизує свою докладну програму та виборчі кличі. Покищо виборча акція йде під кличами, які висловив у своїх останніх заявах маршал Пілсудський, цебто під гаслами: збереження здорового сойму, перебудови державного устрою, сильної влади, відбиття атаків на кордони Польщі, господарської направи.

„Пресс“ пише, що Б. Б. надіється **в цих виборах здобути щонайменше 300 мандатів до сойму.**

З наведеного можна собі вже бодай у загальних рисах виробити погляд на те, як будуть виглядати теперішні вибори в практиці. Здобути 300 мандатів — цеж не дурниця!

І б. пос. Васильчук арештований.

Із Холма повідомляють, що там арештували бувш. посла Павла Васильчука.

За комуністичні летючки.

Перед львівським судом присяглих відбувалася у вівторок розправа проти Теоф. Яблонського, муляря, Вол. Лешкевича 16-ти літн. хлопця, та шевця Сабадаша, всіх трьох за поширювання комуністичних летючок серед 14. п. уланів. Яблонського засудили на півтора року вязниці, Лешкевича увільнили а Сабадаш дістав 10 міс. вязниці. Оборонець зголосив касацію.

Замах на дім ТШЛ?

Польські часописи повідомляють, що в домі, який будує ТШЛ. на Левандівці, вибухла пожежа. Пожежу згасили. Згоріло лише кілька дощок із зн. руштування. Згадані часописи твердять, що вогонь підложено, бо найшли там фляшку з останками нафти та нібито стверджено, що дошки руштування були политі нафтою.

Процес б. пос. Космовської.

У Любліні перед пов. судом почався процес проти б. пос. Космовської (Визв.). Акт обвинувачення закидає їй, що на вічу 14. вересня назвала марш. Пілсудського божевільним і що його право це лише право вбивства, злодійства, підпалу, а його правління є правлінням божевільним.

Обвинувачена оповідає про свою діяльність від 1905 р. як вчила в тайних школах, як її москалі арештували, як вербувала до леґіонів і як переховувала утікачів із рос. війська до леґіонів. При цьому розплакується. Адв. Шуманський поставив внесення на уморення справи, бо обв. говорила не про Пілсудського як маршала, лише як про людину. Суддя відкинув це внесення. Прокуратор згодився лише на внесення оборони покликати свідків. Опісля промовляли оборонці. В 2. год. у ночі пішов трибунал на нараду.

Біржа.

Гроші.

Американський долар 9·00·00—9·01·50, канадійський долар 8·91·00—8·92·00, чеська корона 0·26·50—0·26·60 австрійський шілінґ 1·25·50—1·26·00, румун. лей 0·05·00—0·05·50, француський франк 0·34·90—0·35·20, швайцарський франк 1·73·00—1·73·20, фунт штерлінґів 43·50·00—43·60·00, радянський червінець 8·00—8·50, німецька марка 2·12·52—2·12·57

Збіжа.

Пшениця двірська 25.50—26·00, пшениця селянська 23·25—23·70, жито галицьке 15·75—16·52, ячмінь галицький броварняний 14·75—15·25, ячмінь на мливо 14·25—14·75, ячмінь пастівний 13·75—14·25, овес галицький 15·25—15·75, кукурудза румунська 28·75—29·25, барабоя промислова 0·00—0·00, фасоля біла —·00——·00 фасоля колірова 00·00—00·00, фасоля краса 00·00—00·00 горох пів-Вікторія 25·75—27·75, горох пільний 20·00—21·00, бобик 21·00—22·00, мішанка паст. в зерні 00·00—00·00, вика 00·00—00·00, сіно солодке краєве прасоване 8·00—9·00, солома прасована 4·50—5·00, гречка 24·00—25·00, льон 56·00—57·00, лубін синій 00·00—00·00.

Пуанкаре за ревізією мирових договорів.

Пуанкаре містить в „Ексцельзіорі“ статтю, в якій пише, що на черговім засіданні Союза Народів належалобся поговорити про справу ревізії мирових договорів і про справу національних меншин.

НОВИНКИ

— **З НИНІШНИМ ЧИСЛОМ „ДІЛА“ висилаємо почтові складанки, якими просимо прислати жертви на допомогу інвалідам. — ГОЛОВНА РАДА УКТОДІ У ЛЬВОВІ.**

— **Робітня футер Юліяна Глушевського** перенесена на вул. **Коперника 16.** 2296 37-?

— **Телеф. 2-11. Піскова 22 „Власна Хата“** Фотоґраф **Лев Янушевич.** 1545 105-?

— **Арештування.** Поліція з Миколаєва арештувала в Підсосонові: Гладкого Петра, студ. ветеринарії і Цвіріньчала Ст., який перебував у Гладкого. Оба вони підготовлялися до іспиту. Крім цього арештовано голову „Лугу“ Гриця Івана. Усіх відставлено до Львова.

— **Бомба в українській кооперативі в Сокалі.** В ночі з 15. на 16. вересня ц. р. невідома рука кинула до льокалю Повітового Союзу Кооператив бомбу. На щастя бомба не вибухла. Тієї самої ночі облито чорнилом вивіску „Українського Кооперативного Банку“, а на мурах камениці, де міститься ця установа, розліплено відозви „Комітету Оброни Кресуф Всходніх“.

— **Ревізії в „Соколах“.** Дня 4. вересня 1930 р. перевела державна поліція з Лопатина ревізію в Т-ві „Сокіл“ у Хмільні і забрала книжки та всі кореспонденції від Т-ва „Сокола-Батька“ у Львові, і від Т-ва „Сокіл“ в Радехові. Книжки по двох днях поліція звернула, а деякі кореспонденції задержала. Того самого дня поліція перевела рівнож ревізію і в голови Т-ва „Сокіл“ в Хмільні побр. Петра Витюка. При ревізії нічого не знайдено.

— **Вічеві авантюри в темряві.** Дня 16. ц. м. вечором у салі польського Педагогічного Товариства відбулось перше передвиборче віче львівських вшехполяків (Стронніцтво Народове). На вічу промовляли: проф. Тарнавський, д-р Перацький і д-р проф. Ґломбінський. Підчас промови цього останнього під будинком хтось счинив стрілянину з револьверів. На вулиці і серед учасників віча повстав переполох. Виявилось, що товпа противників вшехполяків намагається добитись на салю, де відбувалось віче. Вшехполяки забарикадували двері. Тоді якраз через ушкодження електричного проводу, на салі погасли світла і це збільшило переполох. Представник староства розвязав віче, а противники вшехполяків встигли вибити в салі кілька шиб.

— **Передчасно втомлений життям.** При вул. Жерельній у Львові 16-літний хлопчина Станислав Командант втомився життям і стрілив собі з револьвера в груди. Його відвезено до лічниці, де він сказав, що хоче вмерти, бо жити на світі дуже важко. Малолітний старець бореться зі смертю.

— **Вбивник самовбивником.** Перед роком італійський соціяліст Асканіо застрілив у Люксембурзі фашистівського консуля Аркона і за це був засуджений на 15 літ вязниці. Але вбити політичного ворога було легко, та нелегко покутувати за це 15 літ і на днях вбивник консуля Асканіо повісився в тюрмі.

— **Жертва заворушень.** Підчас недавніх вічевих авантюр у Тарнові, арештовано там 17-літнього прихильника „Центроліву“ Станислава Іванеца. Хлопчина так настрашився кари та так упав на дусі, що взяв тай повісився в арешті не чекаючи судової розправи.

— **Ще втікають перед колективізацією.** На днях недалеко Барова перейшло польсько-радянський кордон 17 громадян С.Р.С.Р., які втікають на чужину зі страху перед колективізаційними репресіями.

— **Проти триєстеиських екзекуцій.** У столиці Ч. С. Р. відбулись великі демонстрації. Політичні групи славянофільського напрямку, обурені розстрілом 4 словінців у Триєсті, машерували перед італійським консулятом у Празі, викрикаючи проти фашистів. „Ческе Слово“ містить різко антифашистівські статті присвячені розстріляним словінцям.

— **Самовбивство українця.** Комісар черновецької поліції Володимир Недільський, син учителя гімназії застрілився у Чернівцях. Причини самовбивства невідомі.

— **Зі суду.** Едвард Грінберґ, 24-літний торговельний субект у Львові належав до „Ком. Партії Зах. України“ і розносив у валізі комуністичну літературу. Поліція, як відомо дуже любить читати все, що друкують і поширюють комуністи, тому вона зацікавилась і тими летючками, які розносив Грінберґ. Але як видно, поліції ця література не подобалась і Грінберга

арештовано, а суд присяглих у Львові засудив його на днях на 14 місяців вязниці за спробу відорвати частину від цілости.

— **Справність пошти.** Головна Управа „Рідної Школи" у Львові вислала до Кружка Р. Ш. в Підгайцях на руки Андрія Когута письмо. Адреса була написана по українськи, а для святого спокою і певности, що письмо дійде, місцевість написано латинкою. Письмо якимсь чудом замість до Підгаєць заблукало до Козови, де поштовий уряд написав на коперті: „Адресат в Козовей незнани" і лист завернув до Львова. Воно зрозуміле, що адресат, який мешкає в Підгайцях, не може бути знаний у Козовій, але незрозуміло, чому лист попав до Козови. Мабуть тому, що імя на ньому написано по українськи, а це поштовим ·рядам не подобається.

— **Померла мати Фройда.** У Фрайбурґу померла на днях мати відомого творця психоаналізи Фройда Амалія, у 96 році життя. Німецька преса сповіщає, що поголоски про те, начеб то Фройд хорий на рака, є неправдиві. Недуга його не є раком і Фройдові не грозить жадна небезпека.

— **Дарвіністи будуть тішитися.** Як відомо, одним із арґументів проти теорії походження людини від малпи був арґумент, що досі не найдено слідів істнування перехідного звена між малпою і людиною, яким малаб бути якась малполюдська порода. Недавно китайські ґеольоґи найшли недалеко Пекіну людський кістяк, найдавніший зі всіх кістяків, найдених досі. Череп цієї людини зовсім зближений до черепу шимпанса. Ця малполюдина жила в печерах. Очевидно проти теорії Дарвіна є безліч інших арґументів.

— **За лихе свідоцтво — куля.** Ґімназист 5-ої кляси в Плевлі (Югославія) Зарубіц дістав перед вакаціями із одного предмету „недостаточно". Ґімназист поїхав на вакації до дому і там батько докучав свому синові за лихе свідоцтво. Зарубіц замість взятись пильніше до науки, звичаєм лінивих учнів, всю вину зложив на вчителя і стрінувши по вакаціях цього вчителя від латини Гусаревича, стрілив до нього з револьвера і поранив його, але на щастя дуже легко. Учитель Гусаревич далі вчить у ґімназії і лінивим учням дає двійки, а учень Зарубіц сидить у вязниці.

— **Століття залізниці.** Дня 15. ц. м. Англія святкувала столітні роковини залізниці. Як відомо, перша залізниця була побудована в Англії, коли то побудовано залізничий шлях Ліверпуль—Манчестер і в р. 1830 пущено в рух паровіз системи Стіфенсона „Ракета". Коли „Ракета" щасливо переїхала свій шлях, її витала майже півміліонова товпа оплесками. Але заразже першого дня істнування залізниці була залізнича катастрофа: цікавий анґлійський жид Хаскінсон хотів зблизька приглянутись залізниці і коли паротяг рушив з місця, Хаскінсон упав під його колеса і згинув на очах публики. Це була перша жертва залізниці.

— **Там, де льорди мають гроші на забаву.** В Сполучених Державах є 22.600 кінотеатрів, що дають річно прибутку 800 міл. долярів. Виріб фільм в Америці все зростає. Деякі т-ва мають за останній рік подвоєний та потроєний чистий зиск. Т-во „Парамонт" в рр. 1927-28 мало до 8 міл. долярів чистого зиску, в р. 1929 — 15 і пів міл. Т-во Вернер Брос з 30.000 долярів зароблених 1927 р. вже в 1928 р. мало 2 міл., а 1929 14 і пів міл. долярів. Фокс-фільм 1927 р. мав 3 міл. долярів прибутків, 1928 р. — 6 міл., 1929 р. — 9 і пів міл., Доев за 2 роки зі 7 міл. долярів збільшив прибутки до 12 міліонів. Видно, що в Америці багато є прихильників кін. Багато американських фільм заливає Европу. Змістом вони на загал поверхові та з мистецького боку далеко не дорівнюють фільмам европейським.

— **Найдено кости звірят з ледової доби.** В Берліні на площі Олександра при копанню підземної залізниці знайдено череп печерного медведя, кости величезного оленя та кілька хребтових перстенів. На думку археольоґів, ці кости походять з часів ледової доби й мають найменше 100.000 років.

— **Готель на Атлянтику.** „Дейли Мейль" повідомляє, що анґлійці мають вибудувати на Атлянтійському океані великий люксусовий готель біля Бермудів, що має коштувати пів міліона фунтів штерлінґів. Будуватимуть його 250 анґлійських кваліфікованих робітників цілих 15 місяців, а 2.500 тон матеріялу додасть сама Англія.

„Львовскі Курієр Поранни" перед судом.

Безіменний вшехпольсько-санаційний комітет обивательський в Тернополі скликав дня 24. серпня ц. р. публичне віче до домівки польського Сокола в Тернополі — перше на кресах — в ціли запротестування проти українських саботажів. Цілий день роздавано летючки, що взивали виразно до погромів українців (в оригіналі гайдамацкей дзічи) і нищення їх майна та чинного атакування їх провідників. Згадані летючки роздавано не тільки публично, але й розношувано всюди по бюрах і взивано польське громадянство до масової участи у вічу.

І справді віче, що відбулося вечором, було доволі численне. Взяли в ньому участь не тільки вшехполяки, але й санаційники. Було богато польської молоді, університетської і ґімназійної.

Зміст реферату на цьому публичному вічу був типово погромницький. Безоглядна і безпощадна боротьба з українством, повне винищення українських провідників і цілковита ліквідація всіх українських установ. Принято резолюції, в котрих вимагається від польської державної влади негайного розвязання Просвіти, Рідної Школи, Пласту, Соколів і Лугів, припинення діяльности українських кооператив і закриття всіх українських шкіл. Публично проголошено засаду „десять зубів за один зуб" — вже навіть не око за око і зуб за зуб.

Це гасло відплати степеноване десятикратно у вшехп.-санаційному виданні, хотіла здійснити на місці юрба польської молоді на домівках українських установ безпосередньо по вічу. До здійснення цього не дійшло, бо домівок наших установ берегли з вечора сильні відділи української молоді, аж доки польська молодь не розійшлася.

Того самого дня в ночі (з 24. на 25. серпня ц. р.) підпалено партерову домівку українського Сокола при вул. Коперника. Згоріла вже значна частина даху, але сторожеві Сокола і сусідам вдалося остаточно вогонь погасити. Рівночасно підложено фляшку з бензиною і намочені в якімсь плині плахти під стодолу на місцевому приходстві. З причини дощу всюди було дуже вогко і тому плахта тільки надпалилася і погасла.

Це дало притоку до чергового погромницького зазиву редакторам вшехпольського щоденника „Львовскі Курієр Поранни", що на спілку з краківським „Курієрком" веде перед в протиукраїнській погромницькій акції. В ч. 251 „Льв. Курієра Пор." з 26. серпня ц. р. появилася обширна телефонічна кореспонденція про згадане віче і намагані підпали під заголовком „Подпаляче гайдамацци надаль ґрасуйом". У цій кореспонденції названо ці намагані підпали гайдамацькою провокацією. По словам кореспонденції тим, що стояв у якнайтіснішому порозумінні з підпалячами був ніхто інший тільки тернопільський парох о. канонік Володимир Громницький, котрого в додатку названо ренеґатом і одним з найзавзятіших полякоїдів.

о. Вол. Громницький (молодший брат дир. Ісидора Громницького у Львові) — знаний якраз зі своєї льояльности супроти польської влади і чоловік загально шанований у Тернополі, за повищу кореспонденцію запізвав через адв. д-ра Степана Барана до окружного суду карного у Львові відповідального редактора згаданого щоденника Казимира Тужанського за клевету поповнену друком. Внесено вже акт обвинувачення і в найближчій каденції суду присяглих у Львові в жовтні ц. р. відбудеться публична розправа проти згаданого вище відпов. редактора „Льв. Курієра Пор."

Студентські справи.

День українського студентства в пов. Долина.

На основі дозволу Воєвідського Уряду в Станиславові з дня 25. VIII. 1930. відбудеться дня 26. вересня ц. р. в повіті Долина отверта збірка в користь Т-ва Прихильників Освіти у Львові. Студентів долинського повіту взиваємо взяти активну участь у збірці. Ініціятивний Комітет для переведення збірки скликає в тій ціли на день 21. IX. ц. р. (неділя) в год. 12. вполудне у „Братській Хаті" студентську анкету, щоб обговорити технічне переведення збірки та зорганізування, бо лише від плянового переведення збірки залежить її успіх. Участь в анкеті всіх студентів обовязкова! Хто не зможе взяти участи в анкеті, повинен звернутися по листи і всякі інформації на нижче подану адресу.

Число українських студентів у пов. Долина є таке мале, що неможливо буде всюди в одному дні вислати збірщика. Тому Комітет звертається отсею дорогою з горячим апелем до наших свідомих громадян і Всч. отців духовних, щоби помогли йому в переведенні збірки. В тій ціли просимо негайно звертатися до Комітету по збіркові листи і леґітимації на адресу: **Володимир Калинович**, Струтин Вижний, п. Рожнітів.

За Збірковий Комітет:

Калинович Волод., Параній Михайло, Площанський Осип студенти університету.

Лист до Редакції.

В справі бібліотеки-випозичальні „Українська Книжка" у Франції.

Хвальна Редакціє!

Прийміть нашу щиру подяку за вміщення нашої відозви про засновану для українських еміґрантів бібліотеку-випозичальню на терені Франції, в якій ми прохали Українське Громадянство підтримати наш початок, жертвуючи до згаданої бібліотеки книжки, журнали та ґазети.

Ще раз пригадуємо, що працю розпочали ми в надзвичайно прикрих умовинах. Зі своїх мізерних зарібків основники бібліотеки придбали до неї деяку кількість книжок. Більше матеріяльних засобів ми не маємо. Можемо лише дати свою безкорисну працю. Не бажаючи за свою працю ніякої нагороди, ми просимо лише в Українського Громадянства помочи книжками, підтримки моральної в праці такій складній та тяжкій.

Наразі не можемо похвалитися, що Українське Громадянство відгукнулося на наш поклик. Лише кілька одиниць щиро поставилося до заклику і прислали до бібліотеки свої дари. Приносимо тут цим громадянам і установам свою щиру подяку. А саме: Товариству „Просвіта" у Львові, Видавництву „Добра Книжка" у Львові, Т-ву „Відродження" у Львові, Т-ву „Сільський Господар" у Львові, п. Романові Бачинському, учителеві і п. Федорові Маряненкові зі Замостя.

Просимо всі редакції, що почали пересилати для нашої бібліотеки свої журнали, приняти теж нашу глибоку та щиру подяку.

А до свідомого Українського Громадянства ще раз звертаємося з горячим і щирим проханням: Не оминіть наш заклик байдуже, а допоможіть нашому започаткуванню, чим можете!

Всі жертви просимо висилати на таку адресу: Francja, Bibliotheque: „Ukrainska Knyjka", pour A. Sopilnyk, 9. cite du Bouye, rue Monge. Chalette (Loiret), par Montargis.

Куток мови.

„Діло", ч. 207: „віднісся заряд" (поль.), зам. „звернулася управа"; на Наддніпрянщині слово „заряд" часто розуміють з московська „набій"; „бюджет виносить"; це „виносить" найчистіший польонізм, який згідно з духом нашої мови треба би розуміти від слова „виносити" (нести); замість „бюджет дає (суму)" або попросту пропускати це слово „бюджет видатків — 13.000 зол."; „континуувати діяльність" зам. продовжувати, вести далі.

„Нова Зоря", ч. 69: „лучився випадок" (моск.) зам. трапився; „предсідатель" (моск.) зам. предсідник; „норвеґ" (поль.) зам. норвежець; „проблем" (поль.) зам. проблема (жіночого роду), таксамо, як тема, система, програма, телеґрама, метода.

„Новий Час", ч. 105: „неустанно" (поль.) зам. невпинно, безнастанно; „на випадок неспокоїв" (?) — неспокій або спокій не мають множини; „очуньовалися з дурійки" зам. очуньовали (без „ся"); „в часі вакацій надійшли перенесення зглядно цілковиті звільнення з посади" — чисто польське речення зам. „підчас вакацій перенесли або зовсім звільнили з посади". У цьому-ж числі находимо теж цікаве новоутворене слово „непочитальник", що має означати „невідповідальну людину"; на жаль, воно могло би бути добре в польській мові, де „непочитальни" значить: без глузду, — у нас є „читальник" від „читальні", а „почитальник" міг би бути хіба від старославянського слова „почитати" (шанувати, звеличувати); „не перебираюча в середниках" (поль.) зам. неперебірчива в засобах. Взагалі вся стаття „Нового Часу", з якої беремо ці останні фрази, п. з. „Тернистий шлях українського шкільництва", імовірно прислана зпоза редакції; вона аж кишить від жахливих польонізмів.

Дописи.

НЕМИРІВ. *(Районове кооперативне свято.)* Дня 31. серпня ц. р. відбулося в Немирові, повіт Рава Руська, районове кооперативне свято для кооператив Немирівщини і Яворівщини (й сіл, що ближче Немирівщини). По Богослуженню в місцевій церкві, до якого ставуло дооколичне духовенство, відбувся величавий похід вулицями Немирова при звуках дутої орхестри під зарядом проф. І. Киприна до салі читальні „Просвіти". В поході організовано взяли участь кооперативи Старого Яжева, Вербян, Вербян-Запусту, Завадова, Щеплот, Грушева, Будомира, Свидниці; також були в Клониць, Вербячина, Потилича, Смолина й інших місцевостей. Кінні бандерії з Завадова, Щеплот і Вербячина мусіли вести в поході свої коні, бо інакше не дозволено їм брати участи. Коло читальні „Просвіти" уставився народ масою і началася святочна академія, що її отворив о. декан Василь Гучко. Від РСУК говорив довшу, захоплюючу промову ред. З. Пеленський; від Маслосоюзу інж. Буя, від ПСК в Раві Р. п. Чіх, від економічних інституцій і кооперації Яворівщини п. Микола Чопик, від „Просвіти", „Рідної Школи" й „Українського Слова" в Яворові Е. Яворовський, від „Сільського Господаря" в Яворівщині інж. Яр. Цімура, з Потелич п. Вітик, з Грушева проф. Василь Пелиньо, від селянства П. Смолия; закінчив привіти о. Константин Ковій, парох Вербячина. Прегарний хор з Потелич відспівав декілька пісень, а дута орхеста відіграла свої продукції. Пополудні відбувся величний фестин з вправами соколів і сокілок у недалекому ліску, а потім вечерниці. Моральний успіх цього свята величезний. Українське громадянство зеллалося в цьому і заманіфестувало величі і вагу кооперації.

КАЛУШ. *(Загальні Збори Українського Банку.)* Дня 13. ц. м. відбулися тут Загальні Збори Українського Кооперативного Банку. Згадати треба, що Банк — це стара передвоєнна кредитова інституція, заложена ще в 1899 р., отже має 31 літ. Із звіту довідуємося, що кооператива мала в кінцем 1929 р. 1.711 членів, котрі вплатили на уділи зол. 20.547.97. Запасний фонд Банку виносив 65.480.69 зол., а протягом звітового року уділено позичок на квоту зол. 516.662.50. Банк має власну будівельну площу і дім вартости 100.000 зол. Чистий зиск у квоті зол. 3.602.35 приділено на дивіденду від уділів, 200 зол. на культурно-освітні цілі, а решту до запасного фонду. В біжучому році вислід господарки буде по всякій правдоподібности ще кращий.

КРАКОВЕЦЬ. (Окружне сільсько-господарське кооперативне свято). Цього року святкувала кооперація Яворівщини свої свята в Молошковичах, Буневі, Немирові (разом з Немирівщиною) і дня 7. вересня ц. р. у Краківці. Найперше зібралися учасники свята на гром. майдані, звідки пішли при звуках дутої орхестри з Немирова до церкви на Богослуження. Подеву Службу Божу правив о. декан Котис і 5 священиків. Гарну проповідь виповів о. Дм. Бариляк. Опісля рушив похід на гром. майдан. На переді їхав оригінальний господарський віз, дальше йшла музика, гості і делегати та кооперативи. Особливу увагу звернув на себе Будзинь, який прибув організовано дівочою четою в гарних нац. строях з серпами на раменах. Видно було кооперативи з Краківця, Будзиння, Любиня, Нагачева, Бунева, Гнійниць, Дрогомишля, Кобильниці Руської, Кобильниці Вол., Змієвиськ, Морянець, Черниляви, Сери і Свидниці. Було около 12 тисяч народу. Краковець не бачив такої маніфестації. Цікаво, що староство заборонило участь кінних бандерій у святі, як небезпечних. Зазначити треба, що поліція конфіскувала коол. таблиці поодиноким кооперативам та робила ріжні перепони. На гром. майдані на трибуні отворив академію о. В. Матківський. Від РСУК виголосив бадьору промову ред. З. Пеленський, від львівських економічних установ інж. Творидло, від Маслосоюзу інж. Теслюк, від проосвітних, рідношкільних та видавничих установ Яворівщини Е. Яворовський, від „С. Господаря" інж. Я. Цімура, від жіноцтва з Бунева п. Олена Гридова, від Пов. Сел. Спілки в Яворові нач. гром. Черниляви Мик. Вахулович, від жіноцтва Черниляви Наця Яллось, від Краковеччини п. Матківська; дальше виповіли ще привіт п. М. Слюсар з Бунева і проф. М. Дутко з Дрогомишля; посадник Р. Харамбура закінчив привіти. На свято наспів привіт на письмі від відомого Краковеччині діяча, б. посла Кохановського. На фестині, що відбувся опісля, відбулися гарні вправи дівчаток під орудою п. Матківської, жінки місцевого пароха; також і інші несподіванки заняли увагу присутніх. Вечором були ще й вечерниці в читальні „Просвіти". Краковець і Краковеччина зміряли дещо свої сили і народ побачив напрям організаційної праці в сільсько-господарській ділянці.

ЧИЖИКІВ к. ЛЬВОВА. (Сумні часи). Не знаю, як коли і як де, але в мому рідному селі дуже терпить кожний співак чи музикант. Думав я навіть сам студіювати ширше музику, та боюсь, бо ось-ось, здається, всіх музиків до кримінала позамикають. Наведу кілька фактів, які скоїлися в Чижикові к. Львова. На концерти й аматорські вистави не позволяють, кажучи: „в Чижикове самі подпаляче", на фестини теж ні — „тераз за смутне часи — ґосподарства плонон, а вам сен хце гуляць"? Ну, і деж грати, де співати? Шкода, що тепер тільки мови про музику! Маємо у своїм селі дуту орхестру. Приїхав почесний член нашої читальні з Америки, треба було його привитати. Пішли ми. Виходимо: стоїть жандарм. Записує дириґента в чорну книгу, ще й цілу його родину навіть з померлими. „Пан не ве, же музикі не вольно справяць?" Грає музика на весіллі. Впадає кількох жандармів, заказують грати, бо інакше молодий заплатить кару. „Тераз за смутне часи"! — кажуть. Іде один студент селом і на ґітарі побренькує. Надходить жандарм. „Гальо, ходзь пан ту! Пан не ве, же музикі не вольно справяць?" — Знаю, каже той, воєвідство заборонило, алеж я не справляю ніякої музики. Бачите, довкруги мене нікого нема, навіть усі собаки повтікали. — „Добже, добже, зробіми з тего ужитек!" Але буває ще гірше. Сидить собі один хлопець у хаті і грає на розтяганій гармонійці. Десь зачув це жандарм і прийшов до хати. „Пан не ве, же музикі справяць не вольно?" — Я не справляю музики, тільки собі граю. — „Так, але пжецеж то ест інструмент; не вольно ґраць, бо іначей забьорен інструмент". Записав у чорну книгу цілу родину і пішов. Таке воно у нас. Справді сумні часи настали, коли музика й музикальні люди так тепер терплять. — **Чижик.**

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 18. вересня ц. м. масло експортове 4·10 зол.; десерове 4·0 зол.; літра молока 25 сотиків; літра сметани 1·40 зол.; копа яєць 8·30 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр:

Щодня аж до відкликання в год. 7·30 вечором „Дротяр", оперетка Легара.

Малий Міський Театр:

Пятниця 19. вересня год. 7·30 вечором „Перша пані Сельбі", премієра.

Театр „Ріжнородностей" (в Народнім Домі):

Щодня аж до відкликання „Хоробрий вояк Швейк". Початок год. 7·30 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: Парада любови і звукові додатки.
КАСИНО: У кигтях чортиці. Сльози колекції.
КОЛЬОСЕЙ: Нечинне.
КОПЕРНИК: Звукова фільма „Летун".
ЛЕВ: Звукова фільма „Ріо-Ріта".
МАРУСЕНЬКА: Звукова фільма „Летун".
ОАЗА: Нічна варта.
ПАЛЯС: Звукова фільма „Поганин".
ПАН: Живий труп.
ПАСАЖ: Чортівські кигті.
ПРОМІНЬ: Божеська жінка.
ХИМЕРА: Ани шукає чоловіка.
СТИЛЕВЕ: На провесні та Ольга Чехова.
ФАТАМОРҐАНА: Тайна почтової скриньки.
УЦХА: Забуті лиця. Любов у природі.

Програма радіо.

Пятниця 19. IX. 1930.

Варшава (1411,7) 18·00 Концерт. **Гельсингфорс** (221,4) 19·30 Радіоорхестра. **Льондон** (356,3) 19·40 Музика села. **Берлін** (419) 14·00 Грамофонові платиі. **Харків** (426) 19·00 Українська музика. **Стокгольм** (435,8) 19·30 Радіоор. **Рим** (441,2) 13.30 Радіоквінтет. **Прага** (486,2) 11·15 Грамофонові плити. **Відень** (516,3) 16·30 Академія. **Будапешт** (550,5) 17·45 Циганська орхестра. **Москва** (1481) 11·00 Концерт.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Кооператива Український Театр у Львові. Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станиславові.

Станиславів:
Відкриття театрального сезону 1930/31.
18. IX. Гетьман Дорошенко.
20. IX. Циганка Аза.
21. IX. Популярна вистава „Мартин Боруля", початок в год. 3. попол.
21. IX. Гетьман Дорошенко.

Подяка. У дентистичному заведенні Вп. Якова Насса у Львові, вул. Сикстуська ч. 17, вставлено мені даром дві штучні щоки вартости зол. 240, чим цей інститут вернув мені здоровля й усунув болі жолудка. — Щиро за це Вп. п. Нассові прилюдно дякую. — **Василюк Іван з Васючина, 60%-ий інвалід УГА.**

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ФОРТЕПЯНИ, піяніна, фісгармонії, нові, вживані, краєві, заграничні, купує, випозичає, міняє, продає, довгорочинцеві сплати існуючий 31 літ „Дім Шопена", Львів, Сикстуська 11. Український персонал. 434 6—10

ГОДИННИК ВАШ буде найліпше направлений у найбільшій годинникарській робітні **Івана Зельтенрайха** Львів, пл. Марійська ч. 5. — З провінції просимо репарації присилати почтою. — Старомодні жіночі годинники переробляємо на ручні. 437

ВИНАЙМУ умебльовану кімнату. — Куркова 14. Правий партер. 549 3-3

ЗЕМЛЕМІР асистент з практикою, шукає заняття. — Ближчі інформації: Теодор Сивак, Львів, Мурарська ч. 22. 559 1—2

КОНЦИПІЄНТА пошукує адвокатська канцелярія у Львові від дня 15. жовтня ц. р. Письменні зголошення з curriculum vitae приймає канцелярія д-ра Льва Ганкевича, Львів, вул. Руська ч. 3. 554 1—3

ОКРЕМА мебльована комната для солідних льокаторів. — Міцкевича 11. 2-гі двері. 556

ВІДНАЙМУ 2 покої — евентуально до одного прийму кілька панночок на станцію. — Зголошення приймає управа дому Потоцького ч. 103, за Монастирем СС. Василіянок. 557

АДВОКАТ КЛЯФТЕН, Мости Великі, пошукує негайно або пізніше рутинованого концшпієнта з провінціональною практикою, який може самостійно працювати. Зголошення з поданням умовин. Неузгляднені без відповіди. 560 1—3

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Дентист-Стоматольоґ

Д-р мед. Чайковська-Ляхова Ольга

лікар заграничних клінік

орд. від 8—12 і 14—18 год., неділі і свята 10—12. **ЛЬВІВ, вул. ЛЬВА САПІГИ ч. 9.** 408 10-7

Лічничі зела на підставі приписів славних лікарів, проти недуг жолудка, кишок, легенів, нервів, печінки, нирок, міхура, гемороїдів, упливів, обструкції, жовчевих каменів, кашлю, астми, блідниці, склерози, артретизму, ревматизму і т. п. — Жадати безплатно повчаючої брошури. Адрес: Lisiki — Аптика. 453 2-8

Спеціаліст недуг легенів, серця і жолудка

Д-р Фелікс Ган

Львів, Листопада 30.

1206 **Пересвітлення Рентгеном.**

Kalotrix

найуспішніший середник проти випадання і на поріст волосся висилає о. Д-р Вергун в Сокалі. Дві фляшинки з почтою 6 зол. 528 3 3

ЗВИЧАЙНІ

Загальні Збори

Кружка „Рідної Школи" в Перемишлі відбудуться дня 27. вересня ц. р. в год. 6-ій пополудни в салі Читальні „Просвіти" в Перемишлі вул. Костюшки ч. 5.

з таким порядком нарад:

1) Відкриття Зборів.
2) Відчитання протоколу з попередніх Загальних Зборів.
3) Звідомлення уступаючої Старшини: а) секретарське, б) касове.
4) Звідомлення Контрольної Комісії і абсолюторія уступаючій Старшині.
5) Вибір Голови і Членів Старшини та Контрольної Комісії.
6) Вибір відпоручників на Загальний Зїзд „Рідної Школи" у Львові.
7) Внески і запити.

Якщо в год. 6-ій попол не буде на салі статутом вимаганого числа членів то в год. 6·30 відбудуться Загальні Збори в тій самій салі і з тим самим порядком нарад при якомунебудь числі членів.

Старшина.

Присилайте передплату!

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". В друкарні Видавничої Спілки „Діло", Львів, Ринок ч. 10.